

Akceptuję
HJW

Gdańsk 26.01.2026

prof. dr hab. n. med. Przemysław Rutkowski
Zakład Pielęgniarstwa Internistyczno-Pediatrycznego
Instytut Pielęgniarstwa i Położnictwa
Wydział Nauk o Zdrowiu z Instytutem Medycyny
Morskiej i Tropikalnej
Gdański Uniwersytet Medyczny

OCENA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ
LEK. ALEKSANDRY BARBACHOWSKIEJ-KUBIK ZATYTUŁOWANEJ
„PRZESZCZEPIENIE NERKI U STARSZYCH BIORCÓW - CZYNNIKI RYZYKA,
POWIKŁANIA I IMPLIKACJE KLINICZNE. PRZEGLĄD LITERATURY
I BADANIA WŁASNE.”

Przeszczepienie nerki jest najlepszą metodą leczenia schyłkowej niewydolności nerek. Dzięki tej metodzie poprawiamy pacjentom długość, a także jakość życia. Definicja wieku podeszłego zależy od cytowanego źródła - według WHO starszy wiek zaczyna się powyżej 60 lat, natomiast CDC podaje próg ≥ 65 lat. W publikacjach dotyczących przeszczepiania część autorów przyjmuje kryterium ≥ 60 lat, ale są też prace, w których granica starszego wieku zostaje przesunięta do >70 lat. W związku ze starzeniem się społeczeństwa szacuje się, że pomiędzy 2015 a 2050 rokiem, odsetek ludności powyżej 60. roku życia zwiększy się z 12% do aż 22%. Wśród pacjentów dializowanych odsetek osób powyżej 65. roku życia dawno przekroczył 60%. Podobna zależność jest obserwowana wśród biorców przeszczepu nerki. Pacjenci w podeszłym wieku charakteryzują się znacznie większą współchorobowością, przez co stanowią grupę chorych, która wymaga szczególnej uwagi. Dodatkowo w tej grupie pacjentów obserwuje się większą liczbę powikłań, w tym działań ubocznych leków immunosupresyjnych. Dlatego też badania nad oceną występowania powikłań u osób starszych poddanych zabiegowi przeszczepienia nerki uważam za ważne i potrzebne.

Przedstawiona mi do oceny dysertacja stanowi spójny cykl trzech publikacji. Dwóch prac oryginalnych i jednej pogładowej. Prace zostały opublikowane w latach 2024-2025 w czasopismach z listy filadelfijskiej. Współczynnik oddziaływania cyklu prac wyniósł 6,4, natomiast liczba punktów ministerialnych wyniosła 300, a Doktorantka jest pierwszą autorką wszystkich publikacji. Wszystkie publikacje są spójne i szczegółowo opracowane, wnioski przedstawione przez Autorkę wynikają z przedstawionych wyników, a publikacje czyta się z zainteresowaniem.

Przedłożoną do oceny Rozprawę rozpoczynają słowa kluczowe, podziękowania oraz spis publikacji składających się na dzieło, po nim następuje spis treści ułatwiający zapoznanie się z dziełem. Na kolejnych stronach umieszczono wykaz używanych skrótów, czytelne streszczenia w języku polskim i angielskim zajmują następne siedem stron. Po nich umieszczony został liczący pięć stron Wstęp, w którym Doktorantka w przystępny sposób zapoznaje czytelnika z problematyką przeszczepiania nerek. Na kolejnych stronach czytelnik zapoznaje się z aspektami różniącymi transplantacje u osób w wieku podeszłym od pozostałej części populacji. Na końcu rozdziału podsumowano treść cyklu publikacji składających się na dysertację. Na kolejnej stronie przedstawiono założenia i cele pracy zawierające się odpowiednio w czterech i trzech punktach. Założenia są klarowne, cele sformułowane w sposób przejrzysty nie budzący zastrzeżeń. Następną część stanowią kopie opublikowanych prac.

Pierwsza publikacja dotyczyła retrospektywnej, obserwacyjnej oceny 270 pacjentów, zakwalifikowanych do przeszczepienia nerki w latach 2021 - 2024. Ocena dotyczyła różnic pomiędzy biorcami, w zależności od wieku (≥ 60 lat i < 60 lat), w występowaniu powikłań, funkcji i przeżycia graftu oraz pacjentów. Okres obserwacji wynosił 12 miesięcy. Wykazano, że w grupie osób starszych częściej występują powikłania chirurgiczne i infekcyjne. Pacjenci z tej grupy mieli niższy eGFR. Natomiast częstość ostrego odrzucania, przeżycie przeszczepu i pacjentów w trakcie 12 miesięcy obserwacji nie różniło się pomiędzy biorcami w zależności od wieku.

Druga publikacja, podobnie retrospektywna i obserwacyjna dotyczyła czynników ryzyka wystąpienia cukrzycy potransplantacyjnej w zależności od wieku. Analizie poddano 218 biorców z podobnego przedziału czasowego. Stwierdzono częstsze występowanie cukrzycy potransplantacyjnej w wieku podeszłym, potwierdzono inne

czynniki ryzyka takie jak nadwaga, zaburzenia lipidowe czy hipomagnezemia. Leczenie cukrzycy nie różniło się w zależności od wieku biorcy. Podkreślono konieczność bacznej kontroli i właściwego leczenia u osób z niemodyfikowalnymi czynnikami ryzyka, u których pojawiła się cukrzyca potransplantacyjna.

Trzecią publikacją był przegląd literatury podsumowujący dotychczasowe wyniki przeszczepienia u starszych biorców oraz wskazujący obszary wymagające dalszych badań.

Za kopiami publikacji następuje krótkie podsumowanie uzyskanych wyników oraz 5 wniosków odpowiadających postawionym celom i wynikających z uzyskanych wyników. Na podkreślenie zasługuje wniosek dotyczący zasadności kwalifikowania do przeszczepienia osób powyżej 60 roku życia. Myślę, że powinno się rozszerzyć nasze myślenie o kwalifikacji powyżej 70, a może i 75 roku życia w zależności od wieku biologicznego potencjalnego biorcy.

Po podsumowaniu i wnioskach umieszczono spis publikacji składający się z 35 pozycji użytych w dysertacji. Są one aktualne i prawidłowo cytowane, większość (25) pochodzi z ostatnich dziesięciu lat. Zapewne krótkie posumowanie wyników oraz opis materiału i metod mogłoby spowodować skrócenie streszczeń, jednak jest to moje zdanie, a nie zarzut.

Biorąc pod uwagę istotność tematu i uzyskane wyniki, wnoszące nową wiedzę na temat przeszczepiania u osób w podeszłym wieku uważam, że przedstawiona do recenzji rozprawa doktorska spełnia wszystkie wymagania ustawowe określone w art. 187 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668).

Wnoszę zatem do Rady Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego o dopuszczenie lek. Aleksandry Barbachowskiej-Kubik do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

prof. dr hab. Przemysław Rutkowski

prof. dr hab. med. Przemysław Rutkowski
specjalista chorób wewnętrznych
nefrolog, transplantologia
61 72 16

Dokument podpisany
przez Przemysław
Wojciech Rutkowski
Data: 2026.01.26
10:39:18 CET

